

Da Lægen kom, erklærede han, at Gunhild led af en Hjernerystelse, som kunde faae alvorlige Følger for Fremtiden. I Maaneder svævede hun mellem Liv og Død, men Livet vandt Seir; hun reiste sig legemlig rask fra Sygeleiet, men Tanken var lagt i Lænke; det var som havde Døden berørt den med sin iskolde Haand. Naar man saae hende gaee om i Huset eller mødte hende paa Fjeldet, da var det, som hvilede der et Slør over Øiet, som gik hun i Drømme. Det var ret som om Sjælens Hvile gav Legemet forøget Kraft; hun skød hurtig op og blev stor og fager som Faa, saa En ikke kunde tage Øiet ifra hende, naar En mødte hende paa sin Vei. Men det var den Skjønhed, en Billedstøtte eier — den bliver beundret, men det manglende Liv ligger som et Savn over den.

Trond trøstede sig med, at Tiden kunde gjøre en Forandring deri, og i værste Tilfælde var hun rig og kunde lade Andre tænke for sig; men Signe følte Sorgen dybt over det eneste Barn sit og havde flere Taarer end Smil. Stærk havde hun aldrig været, og svagere blev hun nu for hver Dag, som gik. Erik var vel seet der paa Gaarden, han var den Eneste, som blev modtaget venligt af Gunhild; strax han kom, smilede hun, og gik ofte ned ad Fjeldet for at søge ham i det lille Huset; da sad hun timevis ved gamle Mosters Seng, og hvad hun sagde, det skønnede Jenten. Derfor sagde Erik til Signe: »Tanken er ikke død hos Gunhild, den er kun sovnet ind — hun Moster kan vække den Stund imellem, og vaagner den først, da lover jeg for den bliver ligesaa vakker, som Ansigtet hendes.»

»Jeg frygter, jeg faaer ikke see den vaagne, jeg; naar hun bli'r rask, ligger Mor hendes paa Kirkegaarden. Du faaer hjælpe Trond at vaage over Jenten, naar jeg er borte.»

»Gaaer Du først bort herifra, skal jeg staae hende tilside; men Gud bedre saa sandt, hvad kan slik Stakkar være for hende?»

»Jeg har talt med Trond derom, vi trænge en Husmand til, han er begyndt at bygge; det var svært snildt af Dig, Erik, om Du forlod det gamle Huset og flyttede til os, saa var Du nærmere Gunhild, og gamle Moster er hun glad i — hun kan lære Jenten Mere end nogen Anden.»

»Hun har boet i treti Aar i det lille Hus!»

»Det bli'r ikke let at flytte derifra, men for Gunhilds Skyld gjør hun det nok. Hun vil faae det ensligt, naar Mor er gaaet bort!»

»Jeg tænker det bli'r, som Du har sagt!» svarede Erik med et Suk; det gik ham ikke bedre end Moster, begge vare de voxede fast til det gamle Sted. —

Vaaren kom, Granen og Furen tabte det mørke Skjer og skød friske lyse Skud. Hvor Sneen var smeltet, tittede Smaablomster frem. Paa Kirkegaarden var en ny opkastet Grav; der sov Signe den sidste Søvn. Høien var smykket med frisk Tyttebærlov, det var Erik, som havde lagt det derpaa. Hver Dag gik han til Kirkegaarden og sad ved hendes Grav — nu var hun død — nu hørte hun ham til igjen — det var jo ingen Synd at elske en Afdød, nu turde han give det urolige Hjerter frit Raaderum, og det bankede kun for hende og Gunhild, hendes Barn.

Fra Kirkegaarden gik han til det nye Hus, og hjalp selv til at lægge den sidste Haand paa Arbeidet. Signes Ønske maatte opfyldes saa hurtig som mulig.

Trond var ikke mere den Samme, Ryggen var bøiet og Haaret graat; Signe var bleven en Del af ham, han kunde ikke bære Savnet af hende. Vel holdt han meget af Gunhild, men tung laa hun paa Sindet hans; hvad skulde der blive af hende, naar han var død? — den Tanke faldt ham aldrig ind, at han længe kunde overleve Signe. Erik var ham til stor Hjælp og Trøst i Sorgens Dage, og gamle Moster søgte han ofte hen til. Hun var saa vant til Lidelse og Savn, hun havde Trøst for Andre og Trøsten var hentet fra den rette Kilde. Lange Timer sad han ved hendes Seng. Hun talte til ham om Gud, om Sorgen og Korset; for hende blev Alt til Velsignelse og Glæde.

»Jeg kan saa vist ikke, Moster — det er for meget forlangt — jeg er nødt til at bære Korset, Gud lægger paa mig; men elske det, kan jeg ikke,» sagde han en Dag til hende.

»Det sagde jeg ogsaa, da jeg var ung,» svarede hun sagtnodig; »men saa kom Sorgen for Alvor, det ene Kors tungere end det andet blev lagt paa mig og jeg stred imod. Saa kom vor Præst hen til mig, det var en snild gammel Mand, og sa'e: »Det nytter ikke Du strider imod, Du faaer bære Dig i Ydmyghed for Guds Villie, for faaer Du ingen Fred.« Saa tog han nogle smaa Billeder op af Lommen sin og viste mig; det første var vor Frelser, som stod og viste en ung Gut flere Kors og befalede ham at tage et af dem; det unge Menneske vred sig som en Orm, han vilde ikke, men stødte til Korset med

Foden sin, men Frelseren vedblev at pege paa Korset, saa bøiede han sig endelig mod det allermindste, dog det nyttede intet, det største var ham tiltænkt og han maatte løfte det, men uvillig slæbte han det efter sig og tungt var det. Saa viste vor Præst mig et andet Billede; der var Gutten gaaet et godt Stykke frem, han løftede sit Kors høit i Veiret, at Alle skulde see det, og Hovmod hjalp ham at bære det; men tungt laa det ham paa Hjerte alligevel, for Hovmod i Sorg er en daarlig Trøst. Saa kom Modløshedens Stund ham nær, han lod Korset knuge Hjertet, det var ikke værd at løfte det mere, Kraften var borte. Men saa fandt Ydmygheden Vei til ham og lettede paa Byrden, han skønnede, han havde fortjent Korset sit; saa gik han en Stund med det, og lettere og lettere blev det for ham — da raabte han til Gud med Troens Røst og trykkede Korset til sit Hjerte med Kjærlighed, og Byrden var forsvundet i samme Stund — en Engel bar Korset for ham.»

Længe sad Trond taus med Hovedet støttet imod Haanden, saa rettede han paa sig og sagde: »Gi'r Gud Livet, naaer jeg vel Kjærlighed til Korset, jeg ogsaa engang.»

Saa reiste han sig og gik langsomt hjem. Fra den Stunden gik han ofte til Signes Grav, og mildere og kjærligere blev han imod alle dem, som stode under ham, men Erik og Moster vare hans bedste Venner.

Paa den Visen gik Aar efter Aar. Gunhild var bleven stor og i den Alder, da andre Børn confirmeres. Skrive kunde hun slet ikke og læse gjorde hun kun daarligt, men Guds Ord stod skrevet i Hjertet — den Lærdom havde gamle Moster givet hende, hun forstod paa en rar Maade at vække Tanken til Live hos Jenten, og Gunhild tilbragte mere af sin Tid hos Husmandsfolkene end paa sin Faders Gaard. Naar hun var hos Præsten, kunde hun intet Spørgsmaal besvare, men sad og stirrede hen for sig; dog i Vesteuen hos Erik blev Ordet løst, og Svaret fandt Vei over Læben hendes, og var det end ikke altid tydeligt, saa forstod baade Moster og Erik det.

»Hun bliver saa vist viist tilbage fra Præsten!» sagde Trond og drog Pusten tungt.

»Gaaer det ikke bedre, bliver det vel Enden; jeg veed ikke mine levende Raad,» svarede Erik. Men næste Dag gik han op til Præsten.

»Jeg er kommet for at tale med vor Præst om vesle Gunhild — hun læser nok daarligt, har jeg hørt,» begyndte han.

»Værre endnu, hun læser slet ikke!» svarede Præsten — Erik var ikke velseet hos ham.

»Naar hun er hjemme i vort Kammers og Moster spør hende, kan hun klare for sig hvad Troen og Gud anbelanger. Jeg tænker vor Far vil overhøre hende der, da det er Syge og ikke Dovenskab, som har forvoldt hendes Tilstand.»

»Hvad forstaaer Du Dig paa Tro og Christendom? Du var aldrig i Kirke, det jeg kan mindes.»

»Troen har jeg, og Christendommen er ikke fremmed for mig; i Kirken din kom jeg vel ikke, men Guds Hus er overalt, hvor han er tilstede. I min Kirke er der høit til Loftet, og Tanken iler bevinget til Gud, thi han er selv Præst der. Naar jeg staaer paa Fjeldet og seer op imod den klare blaae Himmel, da føler jeg, at ingen Kirke paa Jorden kan løfte En høiere end Guds egen Størded der.»

Præsten saae forundret paa ham. »Er Troen stor, finder den vel Vei til Himmelen om Bønnen opsendes i en Kirke eller i Guds frie, herlige Natur — deri har Du Ret, Mand. Men bedre var det dog om Du gik i Bygdens Kirke, for ikke at vække Forargelse i Menigheden.»

»Den Dagen Gunhild confirmeres, staaer jeg bag Stolen hendes,» var hans korte Svar.

»Jeg skal see ind om hos Dig i Eftermiddag, lad saa Gunhild være hos Moster,» sagde Præsten, mildere end han tidligere havde talt til Erik.

Ved Mosters Hjælp tilfredsstillede Gunhild Præstens Fordringer, der i dette Tilfælde kun vare smaa, og skjøndt hun intet svarede paa Kirkegulvet, blev hun dog confirmeret. Trond og Erik stod bag hendes Stol — begge vare dybt vemodig stemte — de havde delt Hug til een Kvinde, og Barnet hendes havde arvet den Kjærlighed, og haardt trængte hun den for hjælpeløs hun var. Fra Kirken førte de hende til Moderens Grav, som stod pyntet med Grønt fra Eriks Haand. Der skulde ikke være Lag paa Gaarden i den Anledning — hun Gunhild kunde ikke tage Del deri; men nede i det ringe Huset blev Festen fejret, for at Moster kunde være sammen med dem, og var end Glæden ikke stor, var Kjærligheden saa meget større. —

»Du skjøner nok, Erik, at din Spaadom ikke gaaer i Opfyldelse. Gunhilds Tanke er ikke vaagnet endnu og hun er saa pas atten Aar gammel. Jenten er ikke god til Noget, og dog liker hun ikke at

være ene,» sagde Trond en Dag til Erik, da de stode ved Kakkelovnen i Skumringen.

»Det har jeg ogsaa draget Kjendsel paa,» svarede Erik. »Naar Ungdommen iler jublende forbi hende, da følger Øiet hendes dem længtende. Det er som Følelsen vilde bryde sig Vei og Smerten keg ud ad Øinene, som vilde den fortælle om et skjult Liv i hende. Men Stunden efter er Alt dødt igjen og En troer En har taget Feil.»

»Jeg tænker at Veien til Kirkegaarden ikke vil være lang for den, som træet er — hun Signe længter nok efter mig, saa staaer Jenten ene i Verden. At gifte hende bort til en Unggut var Skam, han tog hende blot for Gaard og Gods. Penge har Jenten flere end hun bruger, saa hun kan hjælpe paa den, som mindre har. Derfor har jeg tænkt som saa: han Erik er brav og har Gunhild kjær, bedre Mand kan jeg ikke skaffe hende, derfor siger jeg nu: Tag Barnet mit, jeg giver Dig hende i Mor hendes Navn, saa veed jeg Du tager hende varligt. Gaard og Penge faaer Du med, for jeg er kjed af Stellet; Plads ved Bordenden bliver der vel til mig endda, tænker jeg.»

Der gik en underlig Bæven igjennem Erik; hvad der havde slumret i Aar fik fornyet Liv, et Solskin kom over ham og lyste rundt ham og kastede sit Skjer i den mørkeste Krogen af Hjertet hans. En Stund sad han i stille Glæde, det var jo Signe han elskede i Gunhild, slik Lykke var næsten for stor, at turde kalde det Barn for sit, som han havde elsket fra hun var liden. Men Stunden efter gled Skyggen henover hans Hjerterglæde, og Forstanden fik Lov at tale et Alvors Ord og det var til liden Gammen for ham.

»Tog jeg Jenten, da maatte jeg ønske, hun aldrig vaagnede af den Dvale, hun lever i, for blev hun slik, jeg haaber, da var vor Forening Slutten paa hendes Lykke; da vilde hun see efter de unge Gutter, og han Erik — Vennen fra hendes Barn-dom. blev den Fjende, der havde været hende værst. Ven lovede jeg Signe at blive Barnet hendes, og Ven vil jeg være for hende til min Død; men det Venskab skal ikke Præsten lyse for, det har Vorherre gjort, da jeg hentede hende op af Afgrunden.»

»Vel, Du var nærmest til hende, derfor bød jeg hende først frem til Dig; men han Olla paa Øvregaard er brav nok, og han har talt om Jenten; han har traadt sine Børneskoe og veed hvad han gjør, han fordrer ikke hun skal være slik som andre Kvindfolk — han har lovet at blive snild imod Gunhild — han skal have hende, han!»

»Og det var Tronds sidste Ord i den Sag. — Alt hvad Erik og gamle Moster kunde sige derimod hjalp ikke — Gunhild blev lovet bort til Olla Øvregaard, en Enkemand paa femti Aar. —

Bryllupsdagen kom med Solskin og Fuglesang i Naturen. Men i Brudens Hjerter var der mørkt og stilt; der fandtes ingen Liv og Glæde, intet Haab og ingen Kjærlighed. Brudgommen var derimod tilfreds. Han skulde ægte Bygdens rigeste Jente; hvad hun manglede i Vid. havde hun saavist i Penge, og fager var Ansigtet, han likte det godt.

Det var over tyve Aar siden, at Trond havde haft Bryllup; det var et stille Bryllup hans, og i alle de mange Aar, som var gaaet siden den Dagen, havde der ikke været Lag paa Stormvang. Nu skulde det eneste Barnet hans giftes bort, det skulde spørges vidt, det var saa hans Villie; stort Lag skulde der være med Dands og Lystighed. Var der fattigt paa Gaarden hvad indre Glæde angik, saa skulde der ikke mangle paa den ydre den Dagen. Men Moster, Stakkar, hun var bundet til sit Smertensleie, og Erik vilde ikke forlade hende, saameget mindre, som den hele Handel var ham meget imod. Saa vare de To ene i den lille Stue, medens Lystigheden stødte oppe paa Gaarden; men en varm og inderlig Bøn steg op fra Husmandens og gamle Mosters Hjerter til Gud for det Barns Lykke, som maaskee vilde blive Barn hele sit Liv.

Fager saae Bruden ud i sin stadselige Dragt, og Brudekronen klædte det vakkre rolige Ansigt godt. Høitideligheden i Kirken var tilende og Dandsen var begyndt i Brudehuset. Da følte Bruden Tyngsel i Hjertet sit; hvor hun saae hen, mødte hun fremmede Øine, selv Manden hendes kjendte hun intet til. Da kom en nagende Længsel over hende — hun maatte ud — langt bort fra det trange Rummet og hen til Vennen i Husmandshuset, det var dog hendes egentlige Hjem, det.

Ingen saae efter Bruden, da hun i sin glimrende Dragt ilede ned ad Fjeldet. — Det var en herlig Kveld. Himmelen var saa klar og blaa som i en Frostnat, og Maanen spredte sine ubestemte Straaler ned over Fjeldet. Hurtigere og hurtigere ilede hun frem over og ændsede ingen Hindring paa den ujævne Vei. Da snublede hun, faldt og styrtede ned ad Fjeldet.